

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7. DENETİM BULGULARI.....	11

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1:Teşkilat Yapısı	3
Tablo 2:İdari Personel Sayısı	4
Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu.....	4
Tablo 4:2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5:2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	7
Tablo 8:2021 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu.....	7
Tablo 9: Takibi Yapılmayan Alacaklar	16

KISALTMALAR

MDV	Maddi Duran Varlık
KHK	Kanun Hükmünde Kararname

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kesin Kabulü Yapılmayan Yapım İşine Ait Teminat Mektubunun Yenilenmemesi
2. Parasal Limit Dâhilindeki Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması
3. Makam Onayı Olmasına Karşın Kira Alacaklarının Takibatının Yerine Getirilmemesi
4. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Bingöl Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen 93'üncü madde uyarınca 29.05.2007 tarihinde Bingöl Üniversitesi adını alarak kurulmuştur.

31.12.2021 tarihi itibarıyla Üniversitede eğitim-öğretim faaliyetleri; 9 Fakülte, 1 Yüksekokul, 6 Meslek Yüksekokulu, 5 Enstitü, 21 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve 1 laboratuvar ile sürdürülmektedir. Kurumun ayrıca 1 adet Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde

Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Bingöl Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı; Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, Dekanlar ise Yükseköğretim Kurulu'nca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Bingöl Üniversitesi bünyesinde 9 fakülte, 1 yüksekokul, 5 enstitü ve 6 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Bingöl Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Teşkilat Yapısı	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none"> • Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları <ul style="list-style-type: none"> - Bilgi İşlem Daire Başkanlığı - Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı - Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı - Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı - Personel Dairesi Başkanlığı - İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı - Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı - Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı - Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü - Hukuk Müşavirliği - Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü - Sivil Savunma Uzmanlığı - Yazı İşleri Müdürlüğü - Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Birimi - Bilimsel Araştırma Projeleri - Koordinasyon Birimi - İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü 	<ul style="list-style-type: none"> • Fakülteler <ul style="list-style-type: none"> - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi - İslami İlimler Fakültesi - Fen-Edebiyat Fakültesi - Spor Bilimleri Fakültesi - Veteriner Fakültesi - Diş Hekimliği Fakültesi - Mühendislik-Mimarlık Fakültesi - Ziraat Fakültesi - Sağlık Bilimleri Fakültesi • Enstitüler: <ul style="list-style-type: none"> - Fen Bilimleri Enstitüsü - Sağlık Bilimleri Enstitüsü - Sosyal Bilimler Enstitüsü - Yaşayan Diller Enstitüsü - Kıraat İlmi Enstitüsü • Yüksekokullar <ul style="list-style-type: none"> - Yabancı Diller Yüksekokulu Meslek Yüksekokulları <ul style="list-style-type: none"> - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu - Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu - Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu - Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu - Genç Meslek Yüksekokulu - Solhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Uygulama ve Araştırma Merkezleri (21 adet)

Üniversitede 2021 yılsonu itibariyle akademik, idari, sözleşmeli personel ve sürekli işçi sayısı toplam 1.235'dir. Bu personelden 697'si kadrolu akademik personel (4'ü yabancı

uyruklu sözleşmeli akademik personel) 327'si idari personel, 4'ü sözleşmeli personel ve 207'si ise işçi kadrosunda istihdam edilmektedir.

İdari personel sayıları aşağıda yer almaktadır;

Tablo 2:İdari Personel Sayısı

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	233	153	386
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	9	21	30
Teknik Hizmetleri Sınıfı	51	49	100
Avukatlık Hizmetleri	1	1	2
Yardımcı Hizmetli	33	13	46
Sözleşmeli Personel (4/B)	4	61	65
Sürekli İşçi (4/D)	207	38	245
Toplam	538	336	874

Akademik Personel Kadro Durumuna aşağıdaki tabloda yer verilmiştir;

Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	45	19	64	Tam zamanlı	
Doçent	50	51	101	Tam zamanlı	
Dr. Öğretim Üyesi	197	59	256	Tam zamanlı	
Öğretim Görevlisi	219	52	271	Tam zamanlı	
Araştırma Görevlisi	182	40	222	Tam zamanlı	
Öğretim Gör.(Yabancı Uyruklu)	1		1	Tam zamanlı	
Öğretim Üyesi (Yabancı Uyruklu)	3		3	Tam zamanlı	
TOPLAM	697	221	918		

Üniversitenin Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İlişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130 uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5436 sayılı Kanun’un 12’nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir. Kurum 5018 sayılı Kanun’un “Bütçe türleri ve kapsamı” başlıklı 12’nci maddesi çerçevesinde Merkezi Yönetim Bütçesi içerisinde yer almaktadır. Üniversite bütçesi, Analitik Bütçe Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Üniversitede ayrıca bir adet Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversiteye 2021 yılında bütçe ile verilen başlangıç ödeneği 207.543.000 TL’dir. Yıl içerisinde 37.940.944,89 TL ödenek daha eklenmiş sonrasında 9.528.252 TL ödenek düşümü gerçekleşmiştir. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 235.955.692,89 TL olmuştur.

Yıl içerisinde bu tutarın 214.420.362,08 TL’si harcanmış, neticede kullanılabilir bütçe ödeneğine göre bütçe gerçekleşme oranı % 90,87 mertebesinde olmuştur.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4:2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	135.939.000,00	155.236.837,89	154.293.965,54	99,39	71,96
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	16.426.000,00	18.703.000,00	18.556.652,68	99,22	8,65
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11.351.000,00	17.500.830,00	15.453.991,44	88,30	7,21
05-Cari Transferler	3.363.000,00	4.051.025,00	3.110.700,84	76,79	1,45
06-Sermaye Giderleri	40.464.000,00	40.464.000,00	23.005.051,58	56,85	10,73
TOPLAM	207.543.000,00	235.955.692,89	214.420.362,08	90,87	100

2021 yılında bütçe giderleri incelendiğinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutarlarda herhangi bir aşım söz konusu olmamakla birlikte yıl içerisinde başlangıç bütçesinde öngörülen

tutarlara göre mal ve hizmet alımı giderleri %36, personel giderleri ise %13,5 oranlarında artmıştır.

Üniversitenin 2021 yılı mali tablolarına göre gelir gerçekleşme durumu aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5:2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.185.000,00	4.772.906,78	92,05	1,98
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	199.390.000,00	229.872.055,47	115,29	95,33
05-Diğer Gelirler	2.968.000,00	6.484.090,46	218,47	2,69
TOPLAM	207.543.000,00	241.129.052,71	116,18	100

Üniversite bütçesi ile ilgili olarak 2021 yılı için öngörülen 207.543.000-TL'lik gelir tahminine karşılık bütçe uygulama dönemi sonucunda fiili olarak 241.129.052,71-TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı % 116,18 olmuştur.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	105.511.338,44	123.220.048,59	154.293.965,54	16,78	25,22
SGK Devlet Prim Giderleri	12.711.144,90	14.641.064,98	18.556.652,68	15,18	26,74
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.870.633,98	18.629.284,31	15.453.991,44	34,31	-17,04
Cari Transferler	2.167.186,29	3.093.095,69	3.110.700,84	42,72	0,56
Sermaye Giderleri	33.944.746,02	23.331.945,97	23.005.051,58	-31,26	-1,4
Toplam	168.205.049,63	182.915.439,54	214.420.362,08	8,75	17,22

Kurumun son 3 yıllık bütçe giderleri incelendiğinde 2019 yılında 168.205.049,63 TL olan giderlerin 2020 yılında 182.915.439,54 TL, 2021 yılında ise 214.420.362,08 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.787.246,69	6.720.615,97	4.772.906,78	-13,7	-28,98
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	143.606.202,34	170.177.294,76	229.872.055,47	18,5	35,07
Diğer Gelirler	3.956.849,76	5.845.520,78	6.484.090,46	47,73	10,92
Toplam	155.350.298,79	182.743.431,51	241.129.052,71	17,63	31,95
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	20.846,02	8.489,38	29.869,73	-59,28	251,8
Net Toplam	155.329.452,77	182.734.992,13	221.099.182,98	17,64	31,94

Kurumun, 2019 yılında 155.329.452,77 TL olan gelirleri 2020 yılında 182.734.992,13 TL, 2021 yılında ise 221.099.182,98 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 8: 2021 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
214.984.341,57	241.129.052,71	29.869,73	241.099.182,98	26.114.841,41

Kurumun 2021 yılı faaliyet sonuçları tablosu incelendiğinde gelirler toplamının 241.129.052,71 TL olduğu, bu miktardan; indirim, iskonto ve iade toplamı olarak 29.869,73 TL düşüldüğünde net dönem gelirinin 241.099.182,98 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Buna karşılık idarenin faaliyet giderleri toplamı ise 214.984.341,57 TL mertebesinde gerçekleşmiştir. Sonuç olarak, Kurum, 2021 yılını 26.114.841,41 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bingöl Üniversitesi de diğer Üniversiteler gibi Özel bütçeli bir kurum olup yapmış olduğu tüm gelir gider faaliyetleri, Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebe Sistemi'ne göre muhasebeleştirilmektedir. Ayrıca Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri en önemli Kılavuz niteliğindedir. Bu açıdan bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır. İlgili Kanun hükümlerine göre üst yönetici ve bütçeyle ödenek tahsisi yapılan her bir harcama birimi, hesap verme sorumlulukları çerçevesinde her yıl faaliyet raporlarını düzenlemektedirler. Üst yönetici birimlerce hazırlanan birim faaliyet raporları dikkate alınarak düzenlenen idare faaliyet raporunu kamuoyuna açıklamaktadır. Bu raporların birer örneği de Sayıştay Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmektedir. Ayrıca ilgili mali yılın ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedeflerini gösteren mali durum ve beklentiler raporu da T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmektedir.

Kurum bütçesinin hesapları teşkilat yapısında Genel Sekreterlik Birimi başlığı altında yer alan Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından tutulmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge

ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Üniversitenin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak da bildirildiği anlaşılmıştır.

Bingöl Üniversitesinin kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

2018-2022 yıllarına ait olan stratejik plan danışmanlık hizmeti alım yöntemiyle hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır. Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin yönerge hazırlanmış olup, bu yönergeye göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmalar tamamlanmıştır. Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. İdare Faaliyet Raporu mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayınlanmıştır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiş ve kurum çalışanlarına duyurulmamıştır.

İdarenin tüm birimlerinin iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirme ve iç kontrol izleme ve yönlendirme kuruluna raporlaması yükümlülüğü her yıl yapılması gerekirken 2 yılda bir yapılmaktadır. Üst yöneticinin onaylamış olduğu iç kontrol değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapılmamıştır.

Tahsis edilmiş iç denetçi kadro sayısı 3 adet olmasına rağmen Kurumda görevli 1 adet iç denetçi bulunmaktadır. Bu durum iç kontrol bileşenlerinden izleme fonksiyonunun etkin işlemediği yönünde fikir vermektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bingöl Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAğI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİğER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kesin Kabulü Yapılmayan Yapım İşine Ait Teminat Mektubunun Yenilenmemesi

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının kontrolündeki “Bingöl Üniversitesi Meslek Yüksekokulu” yapım işi ihalesinin kesin kabul yapılmadığı halde kesin teminat mektubunun süresinin bittiği ve yeni teminat mektubu alınmadığı görülmüştür.

2013/106346 İhale Kayıt No’lu (İKN) ve 16.444.000 TL sözleşme bedelli Bingöl Üniversitesi Meslek Yüksekokulu yapım işi ihalesi 02.09.2013 tarihinde yapılmış, yüklenici firma ile 17.03.2014 tarihinde sözleşme imzalanmış ve 22.03.2014 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. Yüklenici tarafından anılan iş için İdareye 2 ayrı bankadan alınmış toplam 1.186.000 TL kesin teminat mektubu verilmiştir. 27.05.2016 tarihinde geçici kabulü yapılan yapım işine ait kesin teminat mektuplarının yarı bedelinin (593.000 TL) kesin kabule kadar İdare tarafından elde tutulması gerekirken kesin kabulün yapılmaması ve teminat mektuplarının sürelerinin uzatılmaması nedeniyle işe ait teminat mektupları hükümsüz hale gelmiştir.

Geçici kabulü yapılmakla birlikte geçici kabul noksanları ve/veya işe ait şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmeyen imalat kalemleri bulunmasına rağmen yüklenici işyerinden ayrılmıştır. Anılan yapım işinin fen ve sanat kurallarına uygun olarak tamamlanabilmesi için İdare tarafından yükleniciye sözlü, yazılı ve Noter aracılığıyla ihtar çekilmesine rağmen yüklenici yükümlülüklerini yerine getirmemiştir. Ayrıca İdare tarafından 16.01.2020 tarihinde Bingöl Sulh Hukuk Mahkemesine bilirkişi marifetiyle imalat eksikliklerin tespiti amacıyla delil tespiti için başvurulmuş; 23.01.2020 tarihinde Mahkeme tarafından oluşturulan Bilirkişi Heyeti inşaat alanında keşif gerçekleştirmiştir.

İmalat eksikliklerin giderilebilmesi amacıyla İdare tarafından 24.05.2021 tarihinde 2021/247606 İKN’li ve 470.774,10 TL bedelle “Bingöl Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Yüklenici Namı Hesabına Bilirkişi Tarafından Tespit Edilen Eksikliklerin Tamamlatılması Yapım İşİ” ihalesi gerçekleştirilmiştir. Anılan İhalenin geçici kabulü yapılmakla birlikte yükleniciye 483.065 TL ödeme yapıldığı görülmüştür.

İdare tarafından söz konusu ödemenin ilk ihalenin yüklenicisine rücu edilmesi amacıyla 16.11.2021 tarihinde Bingöl 1. Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde 2021/869 Esas No’lu dosya ile alacak davası açılmış ve dava sürecinin devam ettiği anlaşılmıştır.

4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu’nun “Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi” başlıklı 13’üncü maddesine göre taahhüdün, sözleşme ve ihale

dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların; yapım işlerinde; varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici Kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, SGK dan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin Kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalan yarısı iade edilecektir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Kesin teminatın iadesine ait şartlar” başlıklı 46’ncı maddesi “*Yüklenicinin sözleşme konusu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanuni vergi kesintilerinin kesin Kabul tarihine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatlar 4735 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi hükümlerine göre paraya çevrilerek borçlarına karşılık mashup edilir, varsa kalanı yükleniciye geri verilir.*

Yukarıdaki hükümlere göre mashup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; kesin hesap ve kesin Kabul tutanağının onaylanmasından itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilmeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Diğer taraftan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin Teminatlar bölümü 56’ncı maddesinde kesin teminat mektuplarının süresinin işin bitiş tarihi dikkate alınarak idare tarafından belirleneceği istenmektedir. Cezalı çalışma nedeniyle kesin kabulün gecikeceğinin anlaşılması durumunda teminat mektubunun süresinin işteki gecikmeyi karşılayacak şekilde uzatılması gerektiği açıktır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinde kesin teminat mektuplarının iade süreçlerine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Bu düzenlemelere karşılık görevliler tarafından gerekli iş ve işlemlerin yapılmaması sonucunda yapım işine ait teminat mektuplarının süresinin uzatılmaması nedeniyle teminat mektupları hükümsüz hale gelmiştir.

Sonuç olarak; anılan işe ait teminat mektuplarının süresinin görevliler tarafından uzatılmaması nedeniyle teminat mektubunun sağlayacağı güvenceden mahrum kalınmasına neden olmuştur.

Kamu idaresi her ne kadar cevabi yazısında, ilgili personeller hakkında yasal işlem başlatıldığını ve konunun mahkemeye intikal ettirildiğini belirtmiş olsa da söz konusu husus henüz neticelenmemiştir.

BULGU 2: Parasal Limit Dâhilindeki Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

Parasal limit dâhilinde yapılan doğrudan temin alımlarında, firmaların yasaklı olup olmadığının kontrol edilmesi gerekirken bir kısım alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit İşlemleri" başlıklı 30 uncu maddesinde, 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği, ancak anılan Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmamasının gerektiği ifade edilmiştir.

Mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere, firmalardan yapılan parasal limit dâhilindeki doğrudan temin alımlarında firmaların yasaklı olup olmadıklarının teyidinin yapılması zorunludur.

Yapılan denetimlerde, parasal limit dâhilinde gerçekleştirilen bir kısım doğrudan temin alımlarında yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu durum kamuya karşı taahhüdünü daha önce gereği gibi yerine getirmemiş ve yasaklı halde bulunan bir firmadan tekrar alım yapma riskini ortaya çıkarmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, bulguya iştirak edilmiş olup bulgu konusu tespit ile ilgili olarak tüm harcama birimlerine rektör onaylı yazıların yazıldığı ve personelin hassas davranmaları hususunda uyarıldıkları belirtilmiştir.

Bu doğrultuda, parasal limit dâhilinde yapılacak olan alımlarda mevzuat hükmü gereği yasaklılık teyidinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Makam Onayı Olmasına Karşın Kira Alacaklarının Takibatının Yerine Getirilmemesi

Üniversitede, rektörlük makamının emir ve onayı olmasına karşın Hukuk Müşavirliği tarafından takipteki alacaklara ilişkin icra takibinin yerine getirilmediği anlaşılmıştır.

Üniversitenin, 121.Gelirlerden Takipli Alacaklar hesap kodunda yer alan alacak kalemlerinin incelenmesi sonucunda; 2016 ve 2017 yıllarına ait olan ve yasal takibat yapılması

konusunda Genel Sekreterliğin, Hukuk Müşavirliğine yazısı olmasına karşın alacak ile ilgili herhangi bir işlemin yapılmadığı 2021 yılı Sayıştay denetimi sırasında ortaya çıkan bu husus sonrası, teminatın irat kaydedilerek icra işlemlerinin başlatıldığı anlaşılmıştır.

Borçlu, BZ ile 19.09.2016 tarihinde imzalanan kira sözleşmesinin 11'inci maddesinde üst üste iki taksitin (6 aylık kiranın) vadesinde ödenmemiş olması nedeniyle kira sözleşmesinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 62'nci maddesine göre tebligat yapılmaksızın fesih edilerek kesin teminatın gelir kaydedilmesi ve cari yıl kira bedelinin %25'inin tazminat olarak tahsil edilmesi hususunda Rektörlük Makamının 19.04.2017 tarih ve 6931 sayılı onayının olduğu ayrıca Hukuk Müşavirliğine gönderilen 03.05.2017 tarih ve 7712 sayılı yazı ile de yüklenicinin Üniversiteye olan borçlarından dolayı hakkında icra işlemlerinin başlatılmasının talep edildiği,

Bir diğer borçlu, BL ile 11.11.2014 tarihinde imzalanan kira sözleşmesinin 11'inci maddesinde üst üste üç taksitin (9 aylık kiranın) vadesinde ödenmemiş olması nedeniyle kira sözleşmesinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 62'nci maddesine göre tebligat yapılmaksızın fesih edilerek kesin teminatın gelir kaydedilmesi ve cari yıl kira bedelinin %25'inin tazminat olarak tahsil edilmesi hususunda Rektörlük Makamının 12.06.2017 tarih ve 9991 sayılı onayının olduğu ayrıca Hukuk Müşavirliğine gönderilen 07.07.2017 tarih ve 11170 sayılı yazı ile de yüklenicinin Üniversiteye olan borçlarından dolayı hakkında icra işlemlerinin başlatılmasının talep edildiği tespit edilmiştir.

Bu alacaklara ilişkin 2016-17 yılına ait kurum daire başkanlıkları ile yapılan yazışmalar ve Rektörlük Makam onayları olmasına karşın Üniversitenin 2021 yılı Sayıştay denetimi sırasında yapılan incelemelerde bu hususlarla ilgili herhangi bir işlemin yapılmadığı ve idarenin takipteki alacaklar ile ilgili teminatları nakde çevirmediği, icra işlemlerini başlatmadığı tespit edilmiş olup bu inceleme sırasında, aşağıdaki tabloda verilen bilgiler dâhilinde işlemler yapılmıştır.

Tablo 9: Takibi Yapılmayan Alacaklar

İşin Adı ve Sözleşme Tarihi	Yüklenicinin Unvanı	Sözleşme Tutarı (TL)	Teminatın İrat Kaydedildiği Tarih ve Tutarı	İcra Takibinin Tarihi ve Tutarı	Alacak Davası Açılmış ise Safahatı
Merkezi Kantin Ve Kafeterya 19.09.2016	BZ Mühendislik	226.260.00	29.09.2021 13.576.00 TL	30.09.2021 131.985.00 TL	Dava Açılmamış
Ziraat Fak. Öğrenci Kantin 11.11.2014	BL	Yıllık 60.000 TL (3 Yıl süreli)	04.10.2021 10.800.00 TL	Kiracı tarafından kira tespit davası açıldığından işlem yapılmamış	Dava henüz açılmamıştır

Bingöl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğrenci Kantini kira sözleşmesi kapsamında kiracı BL, Bingöl Sulh Hukuk Mahkemesinde ‘ kira bedelinin uyarlanması’ talepli dava ikame etmiş ve dava ilk derece Mahkemesince ret olunmuş, devamında davacı tarafından İstinafa konu edilmiş olup İstinafın ret kararı da idareye tebliğ edilerek kesinleşmiştir.

Kira bedelleri ve kira sözleşmesinden kaynaklanan diğer alacaklar (cezai şart, faizler vs.) bakımından Bingöl Sulh Hukuk Mahkemesinde dava ikame edilmek üzere iş listesine kaydı yapılmış olup İdare de hali hazırda dava hazırlıkları devam etmektedir. Kiracının ödemediği borç toplamının 89.743,38 TL olduğu, bahse konu anapara tutarı ve feriler bakımından Üniversitece davanın 2022 yılında açılacağı tespit edilmiştir.

Bunların dışında Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca 03.06.2016 tarih ve 7473 sayılı yazı ile Hukuk Müşavirliğine üç farklı yükleniciye ait 117.979,78 TL tutarında kira ve faiz alacağı bildirildiği ancak konu hakkında Hukuk Müşavirliğince o tarihten itibaren her hangi bir işlemin tesis edilmediği tespit edilmiştir. Söz konusu firmalardan 2 tanesinin teminatı irat kaydedilmiş bir tanesinin de SGK ya borcunun bulunması nedeniyle ilgili Kurumun yazısına istinaden kuruma ödenmiştir.

Üniversite Hukuk Müşavirliği, hukuk hizmetlerini 659 sayılı KHK’de belirlenen usul ve esaslara yönelik sürdürmekte olup Kurum içi hukuk işlemlerini düzenleyen ayrıca bir Yönergesi bulunmamaktadır. İlgili KHK’nın ‘‘Davaların Açılması’’ başlıklı 8’inci maddesi; ‘‘İdareler adına dava açma veya icra takibine başlama talebi, üst yönetici veya iş ve işleme ilgili merkez veya taşra birim amiri tarafından yapılır.’’ Hükmünü içermektedir. Ancak, bu

hükme rağmen yukarıda detaylı olarak açıklanan her iki alacak dosyası için de icra takibi başlatılmasına yönelik Makam yazılarının gereğinin Hukuk Müşavirliği'nce yapılmadığı anlaşılmıştır. Bu tarihlerde İdare'de görev yapan Hukuk Müşavirinin başka bir kuruma naklen tayin olduğu görülmüştür.

Rektörlük onayı, Genel Sekreterliğin ise yazılı emri olmasına karşın takipteki alacaklar ile ilgili icra takibinin yerine getirilmeme nedeni anlaşılammış olup bu tip görevin ihmalini doğuran hususlarla bir daha karşılaşılmaması için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin Sayıştayca denetlenmesi sırasında ortaya çıkan bu hususa Kurum vermiş olduğu cevap ile iştirak etmiş olup İdare'nin Hukuk Müşavirliği biriminin kurumsal kapasite olarak güçlendirilmesi gereğinin olduğunu düşündürmektedir.

BULGU 4: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Yapılan incelemelerde işçilerin yıllık izinlerinin Kanuna uygun şekilde kullandırılmadığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanununun 53 üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56 ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60 ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiş, 3.3.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanuna uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

4857 sayılı Kanun'un 56 ncı maddesinde yıllık iznin 53 üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu hükmüne göre asıl yapılması gereken yıllık iznin kullandırılmasıdır. Nitekim 4857 sayılı Kanun' un “Yıllık Ücretli İzin Hükümlerine Aykırılık” başlıklı 103 üncü maddesinde, “Yıllık ücretli izni bu Kanunun 56 ncı maddesine aykırı olarak bölen veya izin ücretini 57 nci maddenin üç ve dördüncü

fikralarında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen veya 59 uncu maddedeki hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60 ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası verilir.” düzenlemesi mevcuttur.

Bu düzenlemeler çerçevesince görülmektedir ki, işçinin de, işverenin de yıllık izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Aksi bir uygulamada, işçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği izin alacağı ücrete dönüşmektedir. Ödemeler de son ücret üzerinden yapılacağından işçilere çok yüksek miktarda ödemeler yapılmaktadır. Bu durumda, kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi işçilerin izin kullanmaktan feragat etmelerine neden olmaktadır. Kurum veya birim yetkilileri tarafından bu duruma izin verilmemesi, anayasal bir hak olan iznin işçilere kullandırılması gerekmektedir.

Kurumda yapılan incelemelerde işçilerin bir kısmının 150, 146 ve 140 gün gibi kullanılmayan izinlerinin olduğu anlaşılmış olup söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere yıllık izinlerinin kanunun öngördüğü şekilde kullandırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu tespit ile ilgili olarak Personel Daire Başkanlığınca tüm birimlere yazılan 02.03.2022 tarihli ve E-52534 sayılı rektör onaylı yazı ile gerekli tedbirlerin alınarak izinlerin en geç 31.12.2023 tarihine kadar kullandırılması istendiği belirtilmiş dolayısıyla bulguya iştirak edilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

